

متن پرسش

با عرض سلام و خسته نباشید خدمت استاد: (۱) جهاد اوسط چیست؟ در فرمایشی از آیت الله جوادی املی جهاد اوسط را جنگ فضایل و رذایل در درون آدم می دانند و جهاد اکبر را جنگ عرفان و حکمت می دانند که کار متقین است و مال ماها نیست، در صورتیکه حضرت امام (ره) تفکیکی قائل نبودند. توضیح بفرمایید. (۲) در میان علماء (بیشتر فقهاء) عده ای دنیا را مزرعه آخرت می دانند و رعایت حلال و حرام را تاکید دارند و عده ای بیشتر حکماء دنیا را گذرگاه می دانند که بایستی سیر کرد و قوس صعود را طی کرد و به لقاء الله رسید. کدام دیدگاه به صواب نزدیک تر و کاربردی تر است؟ توضیح بفرمایید. با تشکر فراوان

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: حضرت استاد آیت الله جوادی بنا بر سخن عرفا این طور می فرمایند زیرا عارف؛ مبارزه با نفس برای دروغ نگفتن و فحاشی ننمودن و تواضع کردن و امثال اینها را جهاد اوسط می دانند زیرا کار بالاتری هم هست و آن عبور از عقل برای رسیدن به عشق که همان جنگ بین عرفان و حکمت باشد و سالک به جایی می رسد که چشم عقل را جهت ارتباط با خدا محدود می یابد و سعی می کند از آن بگذرد تا با چشم دل به ملاقات خداوند برود. ۲- هر دو به یک معنا است زیرا اگر شما رعایت حرام و حلال الهی را بکنید از دنیا عبور کرده اید و حجاب های بین شما و حضرت حق برطرف می شود. عمده آن است که رویکرد ما در همه ی امور قرب الهی باشد زیرا تنها هدف حقیقی هرکس حضرت حق است. موفق باشید